

Sygn. akt XV C 458/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 lipca 2015r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku w XV Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. do SO Joanna Baraniecka - Galińska

Protokolant: sekr. sąd. Justyna Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2015r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B. (1) i Ł. B.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki A. B. (1) kwotę 150000zł (sto pięćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2008r. do dnia zapłaty;
2. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powódki A. B. (1) kwotę 400zł (czteryście złotych) tytułem renty płatnej do dnia 10 każdego miesiąca do rąk przedstawiciela ustawowego małoletniej powódki - Ł. B. poczynając od miesiąca maja 2011r. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w zapłacie;
3. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda Ł. B. kwotę 70000zł (siedemdziesiąt tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2008r. do dnia zapłaty;
4. w pozostałym zakresie oddala powództwa powodów A. B. (1) i Ł. B.;
5. Zasądza od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powodów A. B. (1) i Ł. B. kwotę 508,50zł (pięćset osiem złotych pięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;
6. nakazuje ściągnąć od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gdańsku kwotę 10150zł (dziesięć tysięcy sto pięćdziesiąt złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;
7. nakazuje ściągnąć z zasądzanego na rzecz powódki A. B. (1) roszczenia od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego kwotę 5075zł (pięć tysięcy siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;
8. nakazuje ściągnąć z zasądzanego na rzecz powoda Ł. B. roszczenia od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego kwotę 5075zł (pięć tysięcy siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 29 maja 2014r. powodowie małoletnia A. B. (1) reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego Ł. B. i Ł. B. domagali się zasądzenia od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz małoletniej powódki A. B.

(1) kwoty 200.000zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2008r. do dnia zapłaty, kwoty 120.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2008r. do dnia zapłaty i renty w wysokości 400 zł miesięcznie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29 maja 2014r. do dnia zapłaty, zaś na rzecz powoda Ł. B. kwoty 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2008r. do dnia zapłaty, kwoty 30.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie się sytuacji życiowej wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2008r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazali, że w dniu 6 czerwca 2008r. miał miejsce wypadek komunikacyjny, wskutek którego śmierć poniosła matka małoletniej powódki i żona powoda - D. B.. Ze zmarłą D. B. łączyła ich silna więź, zaś jej śmierć była dla nich ogromną tragedią, z którą do dzisiaj nie potrafią się pogodzić. Śmierć D. B. spowodowała nie tylko pogorszenie się sytuacji życiowej małoletniej, ale również utratę realnej możliwości polepszenia warunków jej życia. Małoletnia powódka utraciła bezpowrotnie możliwość budowania relacji z matką i narażona została na samotność, pustkę i trudności życiowe związane z pozbawieniem jej opieki i troski ze strony matki. Powód Ł. B. związany był ze zmarłą od 10 lat. Ukoronowaniem ich związku było zawarcie małżeństwa oraz przyjscie na świat ich pierwszego dziecka. Byli dobraną i kochającą się parą. Ich związek opierał się na zaufaniu i przyjaźni. Zmarła była dla niego ogromnym wsparciem. D. B. była osobą bardzo aktywną, towarzyską o sprecyzowanych planach życiowych. Była osobą lubianą, chętnie służyła pomocą i radą. Jej śmierć spowodowała znaczne pogorszenie sytuacji życiowej jej rodziny. Powód Ł. B. na skutek doznanego wstrząsu w związku ze śmiercią żony nie był w stanie jeść, spać, jak również pracować. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność za zdarzenie i dokonał na ich rzecz wypłaty kwoty 50.000 tytułem odszkodowania za pogorszenie się ich sytuacji życiowej oraz zwrócił koszty pogrzebu.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów solidarnie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu przyznał, że została zgłoszona szkoda z dnia 6 czerwca 2008r. Podniósł, że nie przyjął, co do zasady swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia. Potwierdził, że wypłacił powodom kwotę 50.000 zł tytułem odszkodowania za pogorszenie ich sytuacji życiowej oraz kwotę 5.168 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Zarzucił, iż w dacie wypadku nie był zobowiązany, w ramach odpowiedzialności wynikającej z obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych do kompensowania wszystkich następstw czynu posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, związanego z ruchem tego pojazdu, a tylko tych, na które wskazuje art. 34 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. W jego ocenie brak jest podstaw do domagania się od niego ochrony dóbr osobistych naruszonych czynem niedozwolonym sprawcy wypadku drogowego, jeśli dobrem naruszonym jest przerwanie szczególnej więzi rodzica z dzieckiem. Zarzucił, iż najbliższym członkom rodziny zmarłego nie przysługuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, gdyż śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008r. Podniósł dodatkowo, iż żądania powodów są wygórowane.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Ł. B. i D. B. poznali się w szkole średniej. Od tego czasu spotykali się i żyli w związku partnerskim. Prowadzili wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami powoda. Nie partycypowali w kosztach związanych z zamieszkiwaniem. W 2005r. rozpoczęli budowę domu, w którym w przyszłości chcieli zamieszkać i założyć rodzinę. Wszystkie zarobione pieniądze przeznaczali na budowę domu. Finansowo pomagali im rodzice powoda. Powód Ł. B. pracował w firmie prowadzonej przez jego rodziców. Otrzymywał wynagrodzenie w wysokości około 2.000 zł.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

D. B. zdała egzamin przygotowania zawodowego uzyskując tytuł zawodowy - technik ekonomista. W okresie od dnia 10 grudnia 2004r. zatrudniona była na podstawie umowy o pracę w Kancelarii (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na stanowisku księgowej. Otrzymywała wynagrodzenie w stawce minimalnej.

Dowód:

-dyplom uzyskania tytułu zawodowego z dnia 06.07.2004r., k. 23

-świadczenie pracy B. B., k. 25

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Ł. B. i D. B. kochali się i szanowali. Tworzyli zgodny związek. Prowadzili aktywne i towarzyskie życie. Mieli wielu przyjaciół. Często wyjeżdżali wspólnie z przyjaciółmi do kina, na basen, jeździli na wycieczki i chodzili na imprezy. Spędzali wesoło czas. Wzajemnie z przyjaciółmi zapraszali się na urodziny, jak również odwiedzali się podczas świąt. Wspólnie uczestniczyli w przygotowaniu uroczystości okolicznościowych. D. B. była osobą ambitną, radosną i uśmiechniętą. Była zorganizowana i to ona głównie inicjowała różne wydarzenia. Była duszą towarzystwa. Motywowała powoda do różnych działań i dalszej edukacji. Była motorem napędowym w ich związku. Chciała w przyszłości założyć biuro rachunkowe.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania świadka A. D., k. 170 (czas : 01:19:04 - 01:31:36)

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

W dniu 29 grudnia 2007r. Ł. B. i D. B. zawarli związek małżeński. Ślub był udaną uroczystością. Zostało zaproszonych około 180 gości. Był to dla młodych małżonków szczególny i radosny dzień.

Dowód:

-odpis skrócony aktu małżeństwa z dnia 31.12.2007r., k. 14

-zeznania świadka A. D., k. 170 (czas : 01:19:04 - 01:31:36)

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

W dniu 29 kwietnia 2008r. urodziła się córka Ł. B. i D. B. - małaletnia powódka A. B. (1).

Dowód:

-odpis skrócony aktu urodzenia z dnia 15.05.2008r., k. 15

W dniu 21 maja 2008r. D. B. uzyskała tytuł zawodowy licencjata w wyniku odbycia studiów na kierunku zarządzanie i marketing.

Dowód:

-dyplom ukończenia studiów wyższych zawodowych z dnia 23.05.2008r., k. 24

W dniu 6 czerwca 2008r. w miejscowości G. na drodze nr (...) miał miejsce wypadek komunikacyjny, polegający na tym, że kierujący samochodem osobowym marki V. (...) nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w ten sposób, że jadąc drogą w kierunku S. nie zachował należytej ostrożności w ten sposób, że podczas wykonywania przed zakrętem manewru wyprzedzania kolumny pojazdów, tj. V. (...), S. (...) i F. (...) zmusił nadjeżdżający z przeciwnego kierunku ruchu samochód ciężarowy marki M. (...)nr rej. (...)kierowany przez D. J. do gwałtownego hamowania, w wyniku którego to manewru samochód ciężarowy wpadł w poślizg, zjechał na przeciwny pas ruchu i zderzył się czołowo z samochodem marki F. (...) o nr rej. (...), w wyniku czego kierująca tym pojazdem D. B. wskutek wielonarządowych obrażeń ciała powstałych w wyniku wypadku poniosła śmierć na miejscu. D. B. w momencie śmierci miała 27 lat.

Dowód:

-odpis skrócony aktu zgonu D. B. z dnia 09.06.2008r., k. 13

-odpis wyroku SR w Kartuzach z dnia 12.11.2010r., k. II K 1221/09, k. 121-121v

Powód o śmierci żony dowiedział się, gdy przebywał w podróży służbowej w K.. Po tym zdarzeniu zaprzestał pracy w zakładzie rodziców. Był załamany i nie chciał nigdzie wychodzić. Ograniczył kontakty towarzyskie. Cały swój czas poświęcał córce. Bardzo zaangażował się w opiekę nad nią. Kilka dni po śmierci D. B. odbyła się uroczystość udzielenia małoletniej powódce A. B. (1) sakramentu chrztu, podczas której panowała bardzo smutna atmosfera. Małoletnia powódka A. B. (1) przez pierwsze miesiące życia miała kolki, nie spała w nocy i płakała. Wówczas opiekował się nią powód, dbał o nią, karmił, przewijał i uspokajał. W pierwszym okresie po śmierci żony powód Ł. B. spędzał czas głównie w domu, opiekując się małoletnią córką. Wciąż prowadził z rodzicami wspólne gospodarstwo domowe. Rodzice pomagali mu w opiece nad małoletnią córką. W opiece nad dzieckiem powodowi pomagał również przyjaciel. Powód zaczął stopniowo wychodzić z domu po około roku od momentu śmierci żony. Po jej śmierci zmienił się. Nie jest już radosny i przebojowy. Powód niezmiennie od daty zdarzenia tęskni za żoną i odczuwa jej brak.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Powód Ł. B. pomagał ojcu w prowadzeniu działalności gospodarczej do 2009/2010 roku. Z tego tytułu otrzymywał wynagrodzenie w wysokości około 2.000 zł. Od tego czasu utrzymuje się ze sprzedaży części do motocykli. Z tego tytułu uzyskuje miesięcznie kwotę 1.000 zł. Pomaga również bratu w prowadzeniu działalności. Z tego tytułu otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 1.000 zł. Małoletnia powódka A. B. (1) od momentu śmierci D. B. otrzymuje rentę, początkowo w wysokości 670 zł, aktualnie w kwocie około 800 zł.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Powód Ł. B. mieszka z córką A. B. (1) w domu, którego budowę rozpoczął ze zmarłą D. B.. Finansowo wciąż wspierają go rodzice.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Raz w tygodniu chodzi na cmentarz z małoletnią córką. Opowiada jej o matce. Powód dba o córkę i opiekuje się nią. Każdego dnia razem wstają. Powód przygotowuje córkę do szkoły, czesze ją, dba o jej ubiór i zaprowadza do szkoły. Przygotowuje posiłki i robi zakupy. Pomaga córce przy odrabianiu prac domowych. Małoletnia powódka ma swój pokój, w którym wykonuje czynności porządkowe, które potrafi wykonać odpowiednio do swojego wieku.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Powód Ł. B. kilkakrotnie zabrał małoletnią córkę na wycieczkę do Niemiec do swoich przyjaciół. Latem jeżdżą na rowerach i nad jezioro. Zimą 2015r. byli na nartach w W.. Raz w tygodniu chodzą do rodziców powoda na obiad. Aktualnie powód spotyka się z kobietą. Nie mieszkają razem. Małoletnia ma względem niej pozytywny stosunek.

Dowód:

-zeznania świadka P. K., k. 189-190 (czas : 00:01:50 - 00:28:20)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Małoletnia powódka A. B. (1) przechowuje pamiątki po matce. Rozwija się bardzo dobrze. Aktualnie jest uczniem drugiej klasy szkoły podstawowej. Uzyskuje bardzo dobre wyniki w nauce. W Dzień Matki małoletnia powódka jest smutna. Wiele razy pyta, dlaczego ona nie ma mamy.

Dowód:

-zeznania świadka A. B. (2), k. 167-168 (czas : 00:09:10 - 00:43:49)

-zeznania świadka A. B. (3), k. 168-170 (czas : 00:51:12 - 01:19:04)

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Pismem z dnia 24 lipca 2008r. powodowie zgłosili pozwanemu szkodę i wezwali go do zapłaty zadośćuczynienia na rzecz małoletniej A. B. (1) w wysokości 500.000 zł oraz na rzecz Ł. B. w wysokości 200.000 zł.

Dowód:

-pismo powodów z dnia 24.07.2008r., k. 26-30

Pozwany przyznał powodom łącznie odszkodowanie w wysokości 55.168 zł. Na niniejszą kwotę składała się kwota 20.000 zł tytułem odszkodowania dla powoda Ł. B. na skutek znacznego pogorszenia się jego sytuacji życiowej, kwota 30.000 zł tytułem odszkodowania dla małoletniej powódki A. B. (1) na skutek znacznego pogorszenia się jej sytuacji życiowej oraz kwota 5.168 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

Dowód:

-pismo pozwanego z dnia 08.01.2009r., k. 31-32

-decyzja pozwanego z dnia 05.01.2009r., k. 153

Na miesięczne koszty utrzymania gospodarstwa domowego powodów składają się opłata za prąd w kwocie 250 zł za okres dwóch miesięcy, opłata za wodę w kwocie 250 zł za okres dwóch miesięcy, opłata za ogrzewanie przy zużyciu 6 ton na rok w kwocie 500/600 zł za tonę, opłata w kwocie 50 zł za wywóz nieczystości miesięcznie, opłata za telefon w kwocie 100 zł, opłata w kwocie 200 zł tytułem podatku od nieruchomości, żywność w kwocie 1.000 zł.

Dowód:

-zeznania powoda Ł. B., k. 191-192 (czas : 00:30:15 - 01:05:51), k. 232-233 (czas : 00:03:24 - 00:11:43)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w zakresie żądania zadośćuczynienia, jednakże nie w pełnej wysokości i w przedmiocie żądania renty. Sąd oddalił powództwo w zakresie żądania odszkodowania z tytułu pogorszenia się sytuacji życiowej powodów. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, w szczególności wnosząc w oparciu o dokumenty urzędowe, dokumenty prywatne, zeznania świadków oraz zeznania powoda przesłuchanego w charakterze strony postępowania.

Za prawdziwe i autentyczne Sąd uznał dokumenty urzędowe, które ocenił zgodnie z dyspozycją art. 244 § 1 k.p.c. Niniejszy przepis stanowi, że dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Dokumenty prywatne Sąd ocenił na podstawie art. 245 k.p.c., z którego wynika, że dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte.

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania złożone przez świadków. Pozwoliły one Sądowi dokonać ustaleń dotyczących trybu życia powoda przed, jak i po wypadku oraz zmian, jakie w związku z wypadkiem nastąpiły w sferze osobistej i ekonomicznej powoda.

Sąd przyznał walor wiarygodności zeznaniom złożonym przez powoda, który zeznawał na okoliczności łączącej go więzi ze zmarłą D. B., relacji rodzinnych, jak również zmiany sytuacji życiowej jego i córki po wypadku, zakresu doznanej traumy i bólu wynikającego ze śmierci żony. Zeznania powoda Sąd uznał za zgodne, logiczne i konsekwentne.

Poza sporem w niniejszym procesie pozostawał wypadek komunikacyjny oraz śmierć żony powoda i matki małoletniej powódki - D. B., jak również negatywne następstwa tego zdarzenia w sferze emocjonalnej powodów. Przedmiotem sporu był zakres doznanej przez powodów krzywdy, wysokość dochodzonych świadczeń oraz występowanie przesłanek warunkujących zapłatę odszkodowania z tytułu pogorszenia się sytuacji życiowej.

W pierwszej kolejności należało ustosunkować się do zarzutu strony pozwanej, jakoby w granicach jej odpowiedzialności odszkodowawczej nie mieściła się szkoda w postaci utraty więzi rodzinnych, stanowiących dobro

osobiste powodów, które wskutek śmierci bliskiej im osoby zostało naruszone. Sąd nie zgodził się z przedmiotowym zarzutem. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. 2003, nr 124 poz. 1152), który pozwany przywołał, jako podstawę swojej odpowiedzialności, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. W ocenie Sądu przepis niniejszy nie precyzuje rodzaju szkody, za jaką ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność, lecz ogólnie wskazuje szkodę będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Sąd stoi na stanowisku, że skoro posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu szkodę, której następstwem jest między innymi śmierć, to w ramach zawartej umowy ubezpieczenia ubezpieczyciel przejmuje odpowiedzialność sprawcy. Taka jest, bowiem istota ubezpieczenia się od odpowiedzialności cywilnej. Nie można interpretować art. 34 ust. 1 wskazanej ustawy w ten sposób, że odpowiedzialność ubezpieczyciela za szkodę w postaci naruszenia dóbr osobistych osób najbliższych osoby zmarłej, wywołane śmiercią na skutek wypadku spowodowanego przez kierującego pojazdem mechanicznym, za którą on sam ponosi odpowiedzialność, byłaby wyłączona. Krzywdą wyrządzoną zmarłemu jest utrata życia. Dla osób mu bliskich natomiast jest to naruszenie dobra osobistego poprzez zerwanie więzi emocjonalnej, szczególnie bliskiej w relacjach rodzinnych. Trudno też różnicować krzywdę osoby bliskiej, w związku ze śmiercią członka rodziny, w zależności od tego czy zadośćuczynienie wypłacane przez ubezpieczyciela znajduje oparcie w art. 446 § 4 k.c., czy też w art. 448 k.c. Takie różnicowanie nie znajduje uzasadnienia. W związku z powyższym, zarzuty pozwanego w tym zakresie Sąd uznał za niezasadne, a interpretację przytoczonego przepisu za błędną.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. stanowiącym podstawę odpowiedzialności pozwanego wobec powodów, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zgodnie z treścią art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie nie budziła wątpliwości. Jako podstawę prawną jego odpowiedzialności Sąd przyjął również art. 98 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 22 maja 2003r., a nadto normujący odpowiedzialność posiadacza pojazdu mechanicznego, którego kierowca spowodował sporny wypadek w dniu 6 czerwca 2008r. przepis art. 444 § 1 k.c., z którego wynika, że w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na podstawie art. 445 § 1 k.c. w wypadkach przewidzianych w art. 444 § 1 k.c. sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Pozwany zarzucał również, że w dacie zdarzenia w porządku prawnym nie występował art. 446 § 4 k.c., dlatego też w jego ocenie powodowie nie są uprawnieni do dochodzenia zadośćuczynienia. Mając na uwadze niniejszy zarzut Sąd uznał za zasadne przywołać orzecznictwo Sądu Najwyższego, który wyraził swoje stanowisko w tym zakresie zarówno w uchwale z dnia 22 października 2010r. w sprawie III CZP 76/2010, jak również w wyroku z dnia 11 maja 2010r. w sprawie I CSK 621/10. Sąd Najwyższy we wskazanych orzeczeniach przyjął, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008r. Zdaniem Sądu Najwyższego śmierć bliskiej osoby niewątpliwie stanowi naruszenie dóbr osobistych, dlatego też każdemu, kto takiego naruszenia doznał przysługuje prawo rekompensaty doznanych krzywd. Tutejszy Sąd w pełni niniejszy pogląd podziela.

W niniejszej sprawie z uwagi na fakt, iż zdarzenie miało miejsce w dniu 6 czerwca 2008r. nie będzie miał zastosowania przepis art. 446 § 4 k.c., który znajduje zastosowanie w aktualnym stanie prawnym, lecz przepis art. 448 k.c., zgodnie z którym w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie

zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Spowodowanie śmierci osoby bliskiej bez wątpienia stanowi naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadnia przyznanie im zadośćuczynienia. Poglądy te mają swoje źródło także w przepisach Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z przepisem art. 47 Konstytucji, każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Ogólną normę konstytucyjną wypełniają i precyzują przepisy art. 23 k.c. i art. 24 k.c. Zgodnie z przepisem art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Katalog dóbr osobistych wskazany w tym przepisie ma charakter przykładowy. Przepis art. 24 § 1 k.c. z kolei stanowi, iż ten, czyje dobro osobiste zostało naruszone może żądać, od osoby, która dopuściła się naruszenia, zadośćuczynienia pieniężnego na zasadach przewidzianych w kodeksie.

Na gruncie niniejszej sprawy mamy do czynienia z dobrem osobistym w postaci utraty więzi rodzinnej i emocjonalnej. Zdaniem Sądu powodowie w toku niniejszego procesu wykazali, że pomiędzy nimi, a D. B., która dla powoda była żoną, zaś dla małoletniej powódki matką - istniała silna więź emocjonalna, która wskutek jej nagłej śmierci została bezpowrotnie zerwana. Na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego Sąd uznał za uzasadnione roszczenie powodów, nie mając jakichkolwiek wątpliwości, iż doznali oni bardzo bolesnej straty, wynikającej ze śmierci bliskiej im osoby. Istotą zadośćuczynienia jest jego związek z doznawaną przez poszkodowanego krzywdą przejawiającą się zarówno w cierpieniach fizycznych, to znaczy bólu, jak również w cierpieniach psychicznych, które objawiają się poprzez ujemne uczucia, poczucie straty, bezsilności, czy osamotnienia. Naruszenie prawa do życia w rodzinie stanowi dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich. Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych cierpień i pieniężne zrekompensowanie doznanej przez poszkodowanego krzywdy. Jest to świadczenie o charakterze kompensacyjnym, które powinno stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość, jednak nie nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, co oznacza, że powinno zostać utrzymane w rozsądnych granicach. Każdy przypadek, kiedy przedmiotem rozpoznania jest kwestia zadośćuczynienia dochodzonego z uwagi na doznaną krzywdę wywołaną śmiercią osoby bliskiej, należy rozpoznawać indywidualnie i stosownie do okoliczności, jakie istnieją w momencie orzekania. W każdym odrębnym przypadku na wysokość przyznanego świadczenia wpływ mogą mieć różne czynniki (wyrok S.A. w Krakowie z dnia 15 maja 2015r., I ACa 311/15, LEX nr 1746335). Sąd w związku z tym zobligowany jest dokonać oceny sytuacji, w jakiej znajduje się określona osoba w dacie orzekania oraz ustalić, jakie były skutki śmierci bliskiej osoby oraz jaki wywarły na nią wpływ, a w konsekwencji, w jaki sposób zmieniło się życie tej osoby, zarówno w wymiarze społecznym, lecz przede wszystkim psychicznym i emocjonalnym. Naruszenie dóbr osobistych jest stanem niezwykle osobistym, związanym z przeżywaniem, wewnętrznym odczuwaniem, emocjami i uczuciami. Każdy człowiek bez wątpienia odczuwa w sposób odmienny, dlatego też niedopuszczalne jest tworzenie jakichkolwiek uogólnień przy rozpoznawaniu tego rodzaju zagadnień. Są to kwestie o charakterze bardzo indywidualnym, co powoduje konieczność oddzielnego i osobowego potraktowania sytuacji każdej poszczególniej jednostki. Ustalenie przedmiotowych kwestii na dzień orzekania stwarza Sądowi możliwość ustalenia tych skutków, a w konsekwencji ustalenia zakresu doznanej krzywdy. Śmierć osoby najbliższej zawsze stanowi traumatyczne przeżycie oraz może być przyczyną większych bądź mniejszych komplikacji życiowych osoby dotkniętej tego rodzaju stratą. Doświadczenie życiowe wskazuje, że dzieje się tak szczególnie w sytuacji, gdy śmierć najbliższego ma charakter nagły i niespodziewany, kiedy to łącząca osoby więź zostaje przerwana przez nieprzewidziane, tragiczne wydarzenie, na które poszkodowany nie był w stanie się odpowiednio przygotować. Bez wątpienia do kategorii tego rodzaju sytuacji należy śmierć poniesioną przez osobę młodą, w wyniku wypadku komunikacyjnego, który jest zdarzeniem nieoczekiwanym i nagłym.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe w ocenie Sądu oczywiście wykazało, że powodowie doznali krzywdy, której źródłem była strata bliskiej im osoby. Powodowie wykazali, iż pomiędzy nimi a zmarłą

zachodziła bliska więź rodzinna, a jej śmierć negatywnie wpłynęła na ich stan emocjonalny. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wypracowane zostały szczegółowe kryteria, stanowiące podstawę do wyznaczenia poziomu „odpowiedniości” sumy stanowiącej zadośćuczynienie. Są to w szczególności rodzaj naruszonego dobra, czas trwania cierpienia, czy też intensywność ujemnych doznań psychicznych (por. wyrok SN z dnia 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980r., IV CR 283/80, OSN 1981, Nr 5, poz. 81; wyrok SN z 9 stycznia 1978r., IV CR 510/77, OSN 1978, Nr 11, poz. 210). Nie budzi wątpliwości, że śmierć żony i rodzica stanowi niezwykle bolesne przeżycie i wydarzenie, które dla normalnie funkcjonującego człowieka stanowi największą życiową tragedię, prowadząc w konsekwencji do naruszenia prawa do prawidłowo funkcjonującej rodziny, co następuje poprzez zerwanie więzi rodzinnych. Niniejsza sprawa należy do bardzo trudnych dowodowo, gdyż przedmiotem oceny jest więź osobista, relacja zachodząca pomiędzy dwojgiem ludzi i sfera uczuć. Są to elementy, które bardzo trudno ocenić, gdyż nie istnieją żadne obiektywne kryteria, które by te sfery życia mogły w precyzyjny sposób zweryfikować. Mając jednak na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oczywistym jest w ocenie Sądu, że każdy z powodów doznał krzywdy. D. B. dla powoda Ł. B. była wsparciem w każdej sytuacji, zawsze otaczała go opieką i dbała o jego dobro, co dawało mu poczucie bezpieczeństwa oraz stanowiło o stabilności jednostki społecznej, jaką jest rodzina. W wyniku jej śmierci jego codzienność z oczywistych przyczyn została zaburzona. Strata, jakiej doznał spowodowała, że utracił on poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej. Powód bez wątpienia utracił bardzo bliską mu osobę, która przez dziesięć lat stale obecna była w jego życiu, z którą łączyła go silna i osobista relacja. Powód przez wiele lat tworzył z D. B. udany i szczęśliwy związek partnerski, który następnie został scementowany zawarciem związku małżeńskiego. Miłość, przywiązanie, więź emocjonalna i uczuciowa, poczucie bezpieczeństwa i stabilności, które powstają poprzez tworzenie wspólnego życia w wyniku zawarcia związku małżeńskiego stanowią uczucia o charakterze bardzo subiektywnym. Powód i jego żona w dacie jej śmierci byli ludźmi młodymi i dopiero zaczynali budować wspólne rodzinne życie. Na świat przyszło również ich pierwsze dziecko, które stanowiło dla nich ogromną radość, a którą wspólnie mogli odczuwać jednak bardzo krótko. Na uwagę zasługuje dodatkowo, że powód pomimo wielkiego cierpienia, jakiego doznał po stracie żony, zmuszony był zaopiekować się nowo narodzoną córką - małoletnią powódką A. B. (1). Jako niedoświadczony rodzic w obliczu tragicznej sytuacji życiowej, jaka go spotkała zmuszony został w tych ciężkich chwilach dbać i troszczyć się o niemowlę. Przy czym podkreślenia wymaga, że dla każdej osoby, która jest początkującym rodzicem sprostanie właściwej opiece nad niemowlakiem jest bardzo dużym wyzwaniem. W wyniku doznanej straty na powodzie spoczął ciężar dbania o gospodarstwo domowe, zapewnienie właściwych warunków bytowych córce, a które mają za zadanie umożliwienie jej właściwego rozwoju zarówno fizycznego, jak i emocjonalnego. Nie ulega wątpliwości, że krzywda wywołana śmiercią współmałżonka jest, oceniając według kryteriów obiektywnych jedną z najmocniej dotkliwych i najmocniej odczuwalnych, z uwagi na rodzaj i siłę więzów rodzinnych oraz rolę pełnioną w rodzinie, w tym przypadku przez żonę. W rozpoznawanej sprawie krzywda jest tym bardziej dotkliwa, że śmierć nastąpiła wskutek wypadku komunikacyjnego, który wydarzył się nagle i dotknął osobę młodą, w pełni sił, zaangażowaną zawodowo i rodzinnie, mającą plany na przyszłość i stanowiącą oparcie dla założonej co dopiero rodziny. Krzywda ta dla powoda była szczególnie dotkliwa, gdyż strata żony nastąpiła sześć miesięcy po ślubie i miesiąc po urodzeniu się ich pierwszego dziecka. Poczucie krzywdy powoda wynikające z osobistego żalu, bólu, osamotnienia, cierpienia i bezradności powiększyła niewątpliwie świadomość, że spadł na niego cały ciężar opieki, wychowania i odpowiedzialności za dopiero co narodzone dziecko. Dokonując oceny stopnia pokrzywdzenia powoda Sąd wziął pod uwagę, że mimo doznanej straty i jej bolesnych następstw, powód musiał znaleźć w sobie dość siły, aby udźwignąć trudy codzienności i wrócić do swojego życiowego rytmu.

W przypadku małoletniej powódki A. B. (1) dokonanie oceny przesłanki charakteru więzi było nieco utrudnione, ponieważ w dacie śmierci D. B. powódka miała pięć tygodni. Więź między nią, a matką dopiero zaczęła się kształtować, oczywiście nie pomijając już tej, jaka nawiązała się w okresie od urodzenia małoletniej powódki oraz w okresie ciąży. W wyniku dramatycznego zdarzenia małoletnia powódka bezpowrotnie i ostatecznie została pozbawiona możliwości budowania relacji z matką i od początku swojego życia została zmuszona żyć w niepełnej rodzinie. Zdaniem Sądu utrata matki już w wieku niemowlęcym dodatkowo wzmacnia poczucie doznanej krzywdy. Małoletnia powódka została pozbawiona obecności osoby tak naprawdę najbliższej na każdym etapie swojego życia. Została pozbawiona możliwości uczestniczenia przez matkę w kształtowaniu swojej osobowości, określaniu swojej tożsamości,

czy budowaniu emocji. Nie powinno budzić wątpliwości, że obecność matki jest jak najbardziej wskazana do prawidłowego ukształtowania tych właściwości. Rodzic często w takich sytuacjach nadaje dziecku właściwy kierunek i pomaga w podjęciu ważnych życiowych decyzji. Wskutek zdarzenia z dnia 6 czerwca 2008r. bezpowrotnie została pozbawiona możliwości czerpania z doświadczenia i wiedzy matki, pozbawiona wsparcia i troski, jaką ta miała ją otaczać. Strata, jakiej doznała wskutek jej śmierci jest nieodwracalna i zapewne do końca jej życia będzie stanowiła bardzo bolesne wspomnienie.

Określając wysokość kwoty zadośćuczynienia Sąd kierował się przede wszystkim tym, że kwota ta powinna obejmować rekompensatę krzywdy moralnej, to jest krzywdy pozostającej w sferze subiektywnych, wewnętrznych przeżyć danej osoby. Tutejszy Sąd podziela twierdzenia, że poziom cierpienia po utracie osoby bliskiej nie jest zależny od statusu materialnego nawet przeciętnego poziomu materialnego społeczeństwa. Do okoliczności mających wpływ na rozmiar szkody orzecznictwo zalicza: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego z zmarłym, wreszcie wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia. Relewantne są również takie okoliczności jak: rola w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą i stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości, a także zdolność jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (wyrok SN z dnia 7 marca 2014r., IV CSK 374/13, LEX nr 1438653).

Z uwagi na zakres doznanej przez powodów krzywdy Sąd uznał za uzasadnione przyznać im zadośćuczynienie - małoletniej powódce A. B. (1) w kwocie 150.000 zł, zaś powodowi Ł. B. w kwocie 70.000 zł. Sąd przyjął, że niniejsze kwoty będą adekwatne do stopnia krzywdy, jakiej powodowie doznali. Na wysokość zasądzonych od pozwanego na rzecz powodów kwot wpływ miał rodzaj naruszonego dobra osobistego zarówno w przypadku zmarłej, którym było jej życie, jak również w przypadku powodów, którym była więź rodzinna łącząca ich ze zmarłą. Niewątpliwie znaczenie miała również intensywność negatywnych przeżyć, jakie zawsze są konsekwencją śmierci bliskiej osoby, w szczególności rodzica, czy małżonka. W przypadku powoda Ł. B. Sąd uwzględnił żądanie w całości, gdyż kwota, jakiej dochodził jak najbardziej była odpowiednia do zakresu krzywdy, jakiej doznał wskutek śmierci żony. W przypadku małoletniej powódki A. B. (1) Sąd uznał, że kwota, jakiej się domagała była jednak nieco wygórowana. Małoletnia powódka wnosiła o zasądzenie kwoty w wysokości 200.000 zł. Sąd uznał, że świadczenie przyznane w takiej wysokości byłoby jednak zawyżone. Oczywiście Sąd w żadnej mierze nie podważa bolesności przeżyć powódki, krzywdy jakiej doznała oraz bezpowrotnej utraty możliwości budowania relacją z matką, to jednak należy mieć na uwadze, że zadośćuczynienie jest to jednorazowe świadczenie, które ma złagodzić skutki doznanych cierpień. W związku z tym nie można go utożsamiać z dostarczeniem stałego źródła utrzymania. Wysokość zadośćuczynienia musi być rozważana indywidualnie i przedstawiać dla poszkodowanego odczuwalną wartość ekonomiczną. Kwota zasądzona w wyroku zdaniem Sądu powinna stanowić odczuwalną wartość, która zapewne nie zrekompensuje poniesionej przez powódkę bolesnej straty, jednakże może ułatwić przyszłą egzystencję.

Małoletnia powódka A. B. (1) dochodziła również zasądzenia od pozwanego kwoty 400 zł tytułem renty. Na podstawie art. 446 § 2 k.c. osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego oraz do możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Takiej samej renty mogą żądać inne osoby bliskie, którym zmarły dobrowolnie i stale dostarczał środków utrzymania, jeżeli z okoliczności wynika, że wymagają tego zasady współżycia społecznego. Przepis art. 446 § 2 k.c. przewiduje dwie przesłanki określenia wysokości renty dla osoby uprawnionej, tj. jej potrzeby oraz możliwości zarobkowe i majątkowe zmarłego. Ponieważ pierwsza przesłanka nie została niczym ograniczona, może ona obejmować wszystkie potrzeby uprawnionego, których został pozbawiony w wyniku czynu niedozwolonego, rzeczywiście zaspokajane przez zmarłego, a nie tylko potrzeby usprawiedliwione. Wysokość należnej na podstawie art. 446 § 2 k.c. renty alimentacyjnej została ograniczona przez wprowadzenie drugiej przesłanki w postaci możliwości zarobkowych i majątkowych zmarłego, które determinują wysokość renty, a więc jednocześnie determinują zakres potrzeb uprawnionego, które mogą być zaspokojone przez zasądzenie takiej renty.

W ocenie Sądu przedmiotowe roszczenie zasługiwało na uwzględnienie. Jak ustalono w toku postępowania D. B. przed śmiercią związana była umową o pracę, za którą otrzymywała wynagrodzenie. Kwota, jaką uzyskiwała z tego tytułu wchodziła wspólny budżet rodziny. Wysokość tego wynagrodzenia wprawdzie precyzyjnie nie została wskazana w niniejszym postępowaniu. Powód, jak i świadkowie zeznawali, że w umowie o pracę wysokość wynagrodzenia D. B. określona została w stawce minimalnej, przy czym pracodawca miał przekazywać jej dodatkowo około 1.000 zł. Na tę okoliczność powodowie nie przedstawili jednak żadnego dowodu, dlatego też Sąd uznał, że przy ustaleniu wysokości renty dla małoletniej powódki przyjąć należało jedynie wysokość wynagrodzenia za pracę, zgodnie z zawartą umową. Sąd ustalił, że w 2008r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 1.126 zł - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2007r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2008r. (Dz.U.2007, nr 171, poz. 1209). Małoletnia powódka aktualnie otrzymuje rentę w wysokości około 800 zł. Zdaniem Sądu z uwagi na możliwości zarobkowe D. B., jak również realne szanse na wzrost otrzymywanego wynagrodzenia, na co wskazują wskaźniki inflacyjne, zachodziły podstawy do podwyższenia kwoty renty o dodatkowe 400 zł. Renta w wysokości około 1.200 zł miesięcznie w ocenie Sądu odpowiada kwocie, jaką D. B. przeznaczałaby na budżet domowy. Celem renty jest zapewnienie środków do życia i utrzymania. Kwota przyznana w wyroku oraz już przyznana przez pozwanego zdaniem Sądu niniejszy cel pozwole osiągnąć.

Powodowie wnosili ponadto o zasądzenie od pozwanego odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia się ich sytuacji życiowej. Zgodnie z art. 446 § 3 k.c. Sąd może ponadto przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego stosowne odszkodowanie, jeżeli skutek jego śmierci nastąpiło znaczne pogorszenie ich sytuacji życiowej. Przedmiotowe odszkodowanie ma na celu przede wszystkim zniwelowanie poniesionej szkody majątkowej przez najbliższego członka rodziny zmarłego. Ma ono wynagradzać uszczerbki majątkowe. Znaczne pogorszenie sytuacji życiowej obejmuje niekorzystne zmiany w sytuacji materialnej najbliższego członka rodziny zmarłego oraz zmiany w sferze jego dóbr niematerialnych, które wpływają na sytuację materialną. Są to zarówno zmiany znane i istniejące w dacie orzekania, jak i zmiany mogące powstać w przyszłości, a dające się przewidzieć na podstawie zasad doświadczenia życiowego. Może to być utrata pomocy, wsparcia i opieki ze strony zmarłego lub możliwości uzyskania w przyszłości stabilnych warunków życiowych, ale mogą to być także niekorzystne zmiany w psychice, takie jak stres, depresja, poczucie osamotnienia, które mają wpływ na stan zdrowia, osłabienie aktywności życiowej lub zawodowej i w konsekwencji powodują pogorszenie sytuacji majątkowej. Pogorszenie sytuacji życiowej polega jednak nie tylko na pogorszeniu obecnej sytuacji materialnej, lecz także na utracie realnej możliwości samej stabilizacji warunków życiowych lub ich realnego polepszenia. Pogorszenie się sytuacji życiowej musi być obiektywnym i przyczynowo uzasadnionym wynikiem śmierci osoby najbliższej, a nie wynikać tylko z subiektywnych reakcji i ich życiowych konsekwencji. Jest oczywiste, że rozmiar tych szkód z reguły nie może być dokładnie ustalony i skutek tego również określenie wysokości stosownego odszkodowania może być dokonane tylko z pewnym przybliżeniem. Ocena znacznego pogorszenia zależna jest od rozmiarów ujemnych następstw natury majątkowej spowodowanych przez śmierć osoby najbliższej, zarówno już istniejących, jak i dających się na podstawie zasad doświadczenia życiowego przewidzieć w przyszłości. Szkodę podlegającą naprawieniu w oparciu o przepis art. 446 § 3 k.c. należy traktować, jako szkodę na osobie wywołującą ujemne skutki w sferze jej interesów majątkowych. Podstawowym warunkiem przyznania odszkodowania w tym przypadku jest wykazanie, że nastąpiło znaczne pogorszenie sytuacji życiowej.

Na gruncie niniejszej sprawy powodowie nie wykazali, aby w wyniku śmierci D. B. ich sytuacja życiowa uległa pogorszeniu. Powód Ł. B. aktualnie uzyskuje dochody w tożsamej wysokości, jak przed wypadkiem. Wciąż wsparcia finansowego udzielają mu rodzice, przy czym również przed wypadkiem takiego wsparcia mu udzielali. Początkowo po wypadku powód wprawdzie zaprzestał wykonywania pracy, ponieważ musiał zaopiekować się małoletnią córką, przy czym zdaniem Sądu niemożność wykonywania pracy zarobkowej w tym została zrekompensowana już przez pozwanego, co nastąpiło poprzez wypłatę na rzecz powoda kwoty 50.000 zł tytułem odszkodowania. Następnie powód powrócił do pracy i od tego czasu uzyskuje wynagrodzenie w granicach 2.000 zł. Na podstawie poczynionych ustaleń nie sposób uznać, aby w przypadku powodów nastąpiło znaczne pogorszenie się ich sytuacji życiowej. Na podstawie przedstawionych dowodów można wnioskować, że sytuacja ta jest wciąż taka sama, dlatego też nie było podstaw do przyznania mu dodatkowego świadczenia z tego tytułu. Jak stanowi przepis przesłanką przyznania odszkodowania

jest znaczne pogorszenie sytuacji życiowej. W niniejszej sprawie zdaniem Sądu nie można w ogóle mówić o zwykłym pogorszeniu tej sytuacji, a co dopiero o znacznym.

W przypadku małoletniej powódki Sąd doszedł do wniosku, że również nie zachodzą podstawy do przyznania jej odszkodowania już choćby z tego powodu, że została przyznana jej renta. Świadczenie to rekompensuje straty majątkowe powódki, niwelując niekorzystane zmiany materialne zaistniałe w jej sytuacji życiowej, na skutek śmierci matki. Ponadto również w przypadku powódki, podobnie jak w sytuacji powoda Sąd uznał, że nie została spełniona przesłanka w postaci znacznego pogorszenia sytuacji życiowej.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., z którego wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Na podstawie art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Odsetki ustawowe stanowią rekompensatę uszczerbku majątkowego doznanego przez wierzyciela wskutek pozbawienia go możliwości czerpania korzyści z należnego mu świadczenia pieniężnego. Sąd zasądził odsetki ustawowe zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 1 października 2008r., gdyż od tego dnia świadczenie było już wymagalne. Powodowie zawiadomili pozwanego o szkodzie pismem z dnia 24 lipca 2008r., co również zostało przyznane przez pozwanego w odpowiedzi na pozew.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w pkt I-III wyroku na podstawie art. 444 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. art. 448 § 1 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. W pkt IV Sąd powództwo oddalił na podstawie art. 444 § 1 i 3 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. art. 448 § 1 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 6 k.c. a contrario.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w pkt V-VIII wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadą stosunkowego rozliczenia kosztów. Każda ze stron wygrała i przegrała niniejszy proces w 50 %. Mając na uwadze proporcje, w jakiej strony przegrały niniejszy proces Sąd uznał za uzasadnione obciążyć je kosztami właśnie w takim stosunku.

Ustalając wysokość kosztów procesu poniesionych przez strony, zaliczył sąd do nich: po stronie powodowej kwotę 7.234zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 2013, poz. 490), kwotę 1000zł uiszczona tytułem opłaty od pozwu, łącznie 8234zł x 50% = 4117zł, po stronie pozwanej kwotę 7.217zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 2013, poz. 490), x 50% = 3608,50zł. Różnica należnych stronom kwot to kwota 508,50zł, którą sąd zasądził od pozwanego na rzecz powodów, orzekając o powyższym w punkcie 5tym wyroku.

W odniesieniu do nieuiszczonych kosztów sądowych składały się na nie koszt nieuiszczonej opłaty od pozwu w wysokości 20240zł oraz kwota 60zł tytułem wynagrodzenia świadka, łącznie koszty opiewały na kwotę 20300zł. Sąd rozdzielił je na każdą ze stron po połowie w kwocie po 10150zł, a każdego z powodów obciążył obowiązkiem zapłaty tej kwoty w połowie jej wysokości. O powyższym orzeczono w punktach 6, 7 i 8 wyroku.

SSR del. do SO Joanna Baraniecka - Galińska